
Гібридні структури і розбіжності в трансфертному ціноутворенні: чи є перспективи?

Вадим Медведєв

юрист ЮФ Avellum Partners

AVELLUM PARTNERS

• Internationally Ukrainian •

Частина 1. Гібридні структури

AVELLUM PARTNERS

• Internationally Ukrainian •

Еволюція схем міжнародної податкової оптимізації

Етап 1. Класичні офшори без обміну податковою інформацією;

Етап 2. “Оншорні” юрисдикції та використання гібридних інструментів; та

Етап 3. BEPS, Substance та справедливий розподіл бази оподаткування

Де ми?

Переходимо зі Стадії 1 на Стадію 3

Що таке гібридні структури та навіщо вони потрібні?

Гібридні структури – це корпоративні, фінансові або договірні інструменти, які спрямовані на використання розбіжностей між положеннями законодавства щодо кваліфікації цих інструментів.

Залежно від їх правової природи:

- Гібридні корпоративні утворення;
- Гібридні позики та цінні папери; та
- Інші гібридні договірні інструменти (договори РЕПО, лізинг та інше)

Мета гібридних структур:

- Віднесення платежів до витрат стороною, що їх виплачує, без визнання їх доходами отримувача;
- Подвійне формування витрат; та
- Подвійне неоподаткування доходів.

BEPS та боротьба з гібридними структурами

“Домашнє читання”:

1. Addressing Tax Risks Involving Bank Losses
<http://www.oecd.org/tax/aggressive/46023583.pdf>
2. Aggressive Tax Planning based on After-Tax Hedging
http://www.oecd.org/ctp/aggressive/after_tax_hedging_report.pdf
3. Hybrid Mismatch Arrangements: Tax Policy and Compliance Issues
http://www.oecd.org/tax/aggressive/HYBRIDS_ENG_Final_October2012.pdf
4. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting
<http://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf>
5. Public Discussion Draft BEPS ACTION 2: NEUTRALISE THE EFFECTS OF HYBRID MISMATCH ARRANGEMENTS (Recommendations for Domestic Laws)
<http://www.oecd.org/ctp/aggressive/hybrid-mismatch-arrangements-discussion-draft-domestic-laws-recommendations-march-2014.pdf>
6. Public Discussion Draft BEPS ACTION 2: NEUTRALISE THE EFFECTS OF HYBRID MISMATCH ARRANGEMENTS (Treaty Issues)
<http://www.oecd.org/ctp/treaties/hybrid-mismatch-arrangements-discussion-draft-treaty-issues-march-2014.pdf>
7. Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements. ACTION 2: 2014 Deliverable
http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/neutralising-the-effects-of-hybrid-mismatch-arrangements_9789264218819-en

---

Що пропонує ОЕСР?

1. **Пакет змін до національного законодавства, спрямованих на протидію використанню:**

- гібридних інструментів для зменшення бази оподаткування в такій державі;
- гібридних інструментів, що використовуються особами в такій державі для зменшення бази оподаткування в іншій державі; та
- гібридних інструментів між особами інших держав для зменшення оподаткування в цій державі.

2. **Зміни до Модельної конвенції ОЕСР щодо податків на доходи і капітал, спрямовані на:**

- усунення можливостей використання конвенції з метою створення гібридних інструментів; та
- надання державам-сторонам податкових конвенцій додаткових інструментів протидії гібридним інструментам.

В чому проблема?

1. Щодо пакету змін до національного законодавства

З трьох юрисдикцій, у яких знаходяться “учасники” гібридного інструменту, як мінімум одна повинна імплементувати повний комплекс правил, рекомендованих ОЕСР.

Враховуючи значну політичну підтримку з боку G20, держави-учасники G20 можуть досить швидко імплементувати рекомендації в національне законодавство. Однак не факт, що інші держави також так швидко приймуть законодавчі акти для імплементатії рекомендацій.

2. Щодо змін до Модельної конвенції ОЕСР щодо податків на доходи і капітал

Включення положень у Модельку конвенцію не призводить до їх автоматичного застосування державами. Держави у рамках двосторонніх відносин повинні оновити укладені між ними податкові конвенції. Як правило, такий процес є досить тривалим та може займати роки.

Яке місце в цьому займає Україна?

Вважається, що українські платники податків не використовують гібридні структури через суттєві обмеження правил валютного регулювання.

➤ Чи відповідає це дійсності?

В Україні існують можливості для використання гібридних структур. Деякі з таких структур активно використовуються.

Корпоративна гібридна структура

Питання:

1. Україна. Податкові органи та суди підіймають питання про порядок оподаткування “прозорих” юридичних осіб (LLP) через їх податковий статус (див. ухвалу Вінницького апеляційного адміністративного суду від 28 травня 2015 року по справі №802/658/15-а).

Поки що у податкових органів України відсутні інструменти для боротьби з цією структурою.

2. Іноземна юрисдикція. Деякі юрисдикції попереджають використання подібних структур визнаючи діяльність через таку особу постійним представництвом нерезидента (Данія, Фінляндія, тощо).

Фінансова гібридна структура

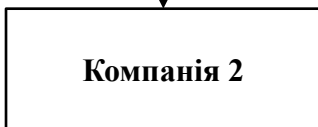
Вже використовується

Нідерланди

Гібридна позика

Кіпр

Звичайна позика

Україна

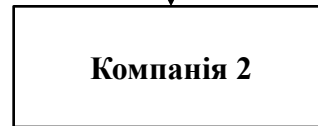

Може використовуватися

Україна

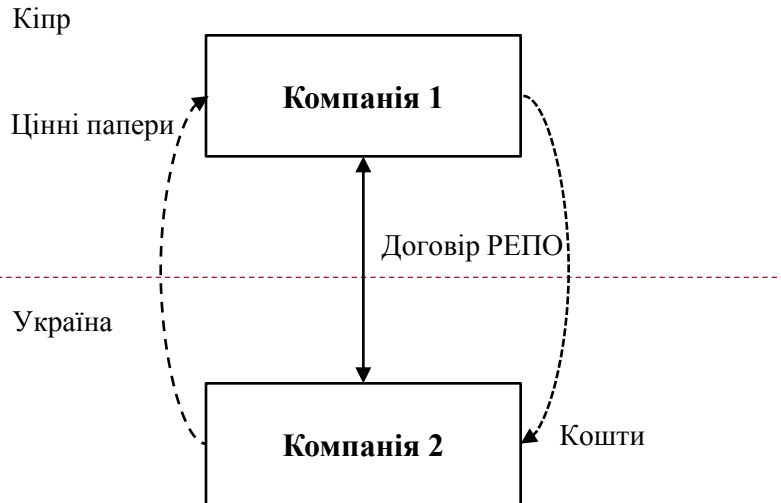

Інвестиційний договір із характеристиками одночасно договору позики та фінансової інвестиції в капітал

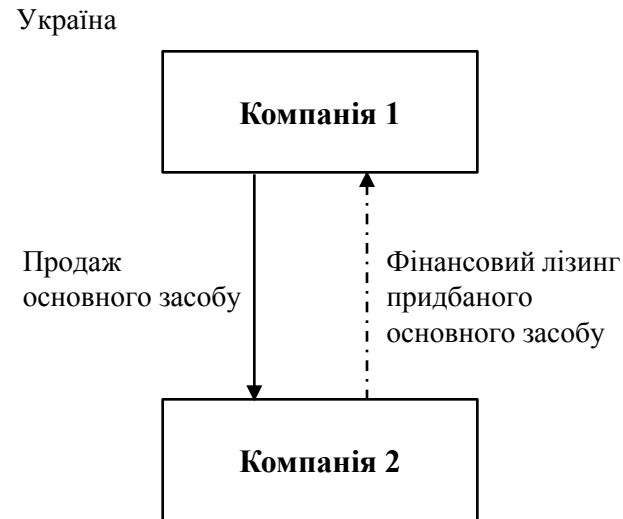
Договірна гібридна структура

Вже використовується

- Компанія 2 обліковує отримані кошти як позику/кредит, не відображає їх у складі доходів та формує витрати на різницю між ціною придбання та ціною зворотного викупу ЦП.
- Компанія 2 відображає кошти, отримані від зворотного викупу ЦП, як доходи від відчуження ЦП, які звільняються від оподаткування на Кіпрі.

Може використовуватися

- У разі здійснення обох операцій у рамках одного звітного періоду ПДВ до сплати у сторін операції не виникає.
- За рахунок відмінностей у кваліфікації операції для ПДВ та фінансового обліку, можливо структурувати договір таким чином, що для цілей фінансового обліку операція буде кваліфікуватися як оперативний лізинг, а для цілей ПДВ – фінансовий лізинг.

Рекомендації

1. Обмежити використання гібридних структур для довгострокового податкового планування;
2. Не використовувати інструменти, що не мають іншої ділової мети та спрямовані виключно на отримання податкової вигоди; та
3. За наявності довгострокових гібридних інструментів слід проаналізувати можливість та наслідки імплементації залученими юрисдикціями рекомендацій ОЕСР.

Частина 2. Розбіжності в трансфертному ціноутворенні

AVELLUM PARTNERS

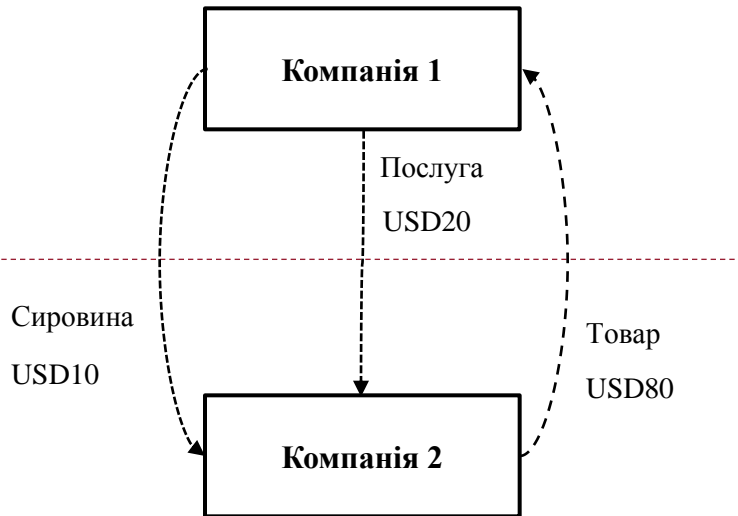
• Internationally Ukrainian •

Які можуть бути розбіжності в трансфертному ціноутворенні

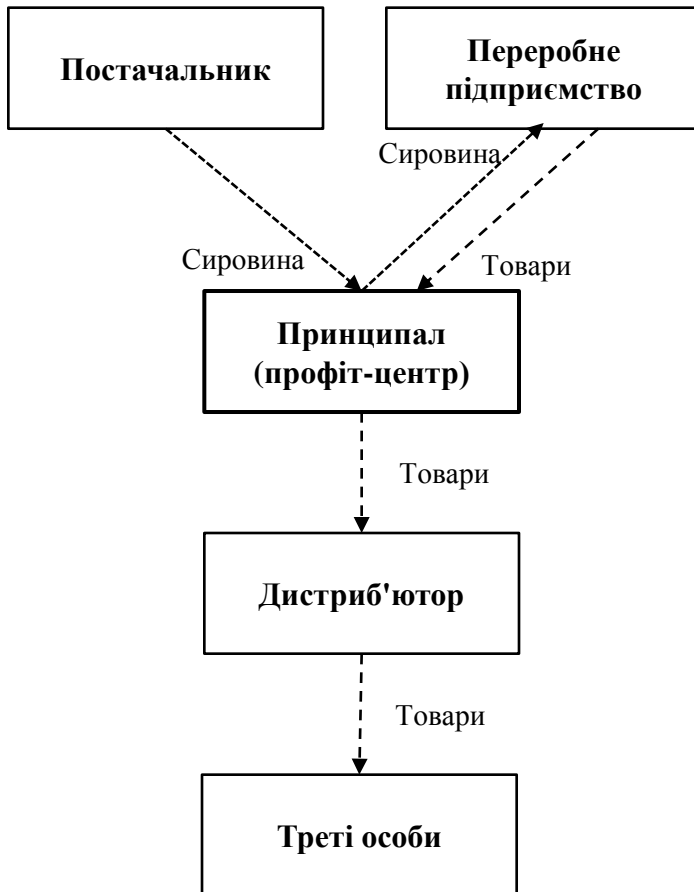
1. Використання різного підходу до ціноутворення однієї і тієї ж операції її сторонами;
2. Обґрунтування бази оподаткування нижче прибутку, отриманого за правилами фінансового обліку (excess accounting profit); та
3. Віднесення частини доходів до складу доходів відокремленого підрозділу (attribution of profits to permanent establishments).

Різні підходи до ціноутворення

- Компанія 1 та Компанія 2 укладають договір, який одночасно містить характеристики договору переробки давальницької сировини та договору купівлі-продажу;
- Компанія 1 для цілей обґрунтування ціноутворення кваліфікує операцію як купівлю-продаж; та
- Компанія 2 для цілей обґрунтування ціноутворення кваліфікує операцію як переробку давальницької сировини.

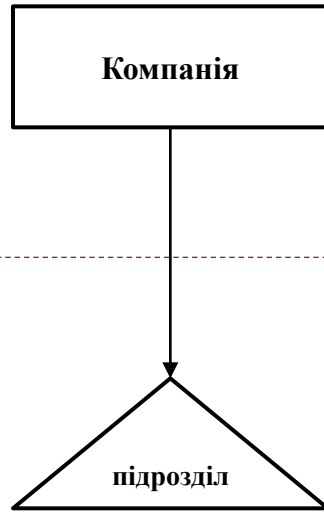
Excess accounting profit

- Постачальник, Переробне підприємство та Дистриб'ютор отримують мінімальну маржу від операцій із пов'язаним Принципалом;
- Чистий прибуток акумулюється у Принципала; та
- Принципал обґрунтовує наявність значних прибутків [100] особливими відносинами з пов'язаними особами. В іншому випадку їх отримання було б неможливим, а тому лише частина [30] з них підлягає оподаткуванню в юрисдикції Принципала.

Attribution of profits to permanent establishments

- В юрисдикції Компанії доходи іноземного постійного представництва не підлягають оподаткуванню;
- Шляхом використання різноманітних методів розподілу активів, ризиків та функцій Компанія відносить до доходів представництва [80%] загальних доходів; та
- Представництво декларує в складі своїх доходів лише [20%] загальних доходів Компанії.

BEPS та CbCR (1/2)

“Домашнє читання”:

1. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting
<http://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf>
2. Public Discussion Draft BEPS ACTIONS 8, 9 AND 10: DISCUSSION DRAFT ON REVISIONS TO CHAPTER I OF THE TRANSFER PRICING GUIDELINES (INCLUDING RISK, RECHARACTERISATION, AND SPECIAL MEASURES)
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/discussion-draft-actions-8-9-10-chapter-1-TP-Guidelines-risk-recharacterisation-special-measures.pdf>
3. Guidance on Transfer Pricing Aspects of Intangibles. ACTION 8: 2014 Deliverable
http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/guidance-on-transfer-pricing-aspects-of-intangibles_9789264219212-en
4. Public Consultation REVISED DISCUSSION DRAFT ON TRANSFER PRICING ASPECTS OF INTANGIBLES|
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/revised-discussion-draft-intangibles.pdf>
5. Public Discussion Draft BEPS ACTION 8: REVISIONS TO CHAPTER VIII OF THE TRANSFER PRICING GUIDELINES ON COST CONTRIBUTION ARRANGEMENTS (CCAs)
<http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing/discussion-draft-beps-action-8-cost-contribution-arrangements.pdf>
6. Public Discussion Draft BEPS ACTION 8: HARD-TO-VALUE INTANGIBLES
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/discussion-draft-beps-action-8-hard-to-value-intangibles.pdf>
7. Public Discussion Draft BEPS ACTION 10: PROPOSED MODIFICATIONS TO CHAPTER VII OF THE TRANSFER PRICING GUIDELINES RELATING TO LOW VALUE-ADDING
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/discussion-draft-action-10-low-value-adding-intra-group-services.pdf>

BEPS та CBCR (2/2)

“Домашнє читання”:

8. Public Discussion Draft BEPS ACTION 10: DISCUSSION DRAFT ON THE USE OF PROFIT SPLITS IN THE CONTEXT OF GLOBAL VALUE CHAINS
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/discussion-draft-action-10-profit-splits-global-value-chains.pdf>
9. Public Discussion Draft BEPS ACTION 10: DISCUSSION DRAFT ON THE TRANSFER PRICING ASPECTS OF CROSS-BORDER COMMODITY TRANSACTIONS
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/discussion-draft-action-10-commodity-transactions.pdf>
10. Public Consultation DISCUSSION DRAFT ON TRANSFER PRICING DOCUMENTATION AND CbC REPORTING
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/discussion-draft-transfer-pricing-documentation.pdf>
11. Guidance on Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting. ACTION 13: 2014 Deliverable
http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/guidance-on-transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting_9789264219236-en
12. Action 13: Country-by-Country Reporting Implementation Package
<http://www.oecd.org/ctp/transfer-pricing/beps-action-13-country-by-country-reporting-implementation-package.pdf>
13. Public Discussion Draft BEPS ACTIONS 8, 9 AND 10: DISCUSSION DRAFT ON REVISIONS TO CHAPTER I OF THE TRANSFER PRICING GUIDELINES (INCLUDING RISK, RECHARACTERISATION, AND SPECIAL MEASURES)

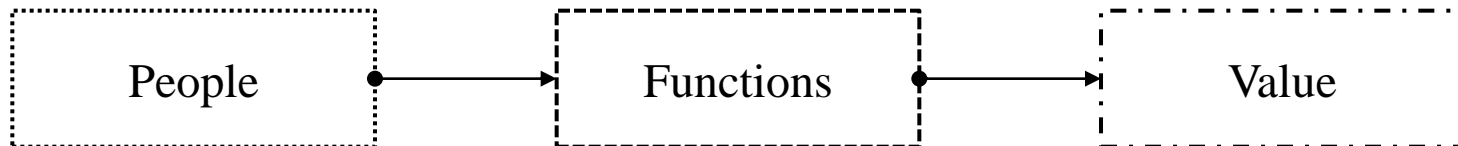

Концепція

Ключова ідея: прозора та уніфікована структура трансфертного ціноутворення для всіх компаній групи.

Результат: неможливість “зникнення” доходів при здійсненні операцій між компаніями групи.

Рекомендація:

Вадим Медведєв

Юрист податкової практики ЮФ «Авеллум Партнерс»

Голова Робочої групи з питань міжнародного
оподаткування при Комітеті з питань оподаткування
Американської торгівельної палати в Україні

Тел.: +380 44 220 03 35

Моб.: +380 50 441 84 18

E-mail: vmedvedev@avellum.com

AVELLUM PARTNERS

• Internationally Ukrainian •